



## Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku fylkkamánni  
Tromssan ja Finmarkun maaherra

Vår dato:

06.06.2019

Vår ref:

2019/7991

Deres dato:

05.06.2019

Deres ref:

TANA KOMMUNE MILJØ OG NÆRING  
Rådhusveien 24  
9845 TANA

Saksbehandler, innvalgstelefon

Rasmus Kristoffer Høyning, 78 95 03 27

## Avslag på søknad om forebyggende felling av jerv

### Vedtak

**Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jamfør forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jamfør §§ 1 og 3, avslår fylkesmannen søknaden om forebyggende skadefelling på jerv. Begrunnelsen for vedtaket er at det ikke foreligger noen påvist skade og tapshistorikken for området viser at det kun er dokumentert 1 sau drept av jerv de siste 10 år. I tillegg har Fylkesmannen lagt stor vekt på at det er en risiko for at tisper med valper kan bli felt, noe som vil føre til stor lidelse for valpene som da blir morløse.**

### Bakgrunn

Tana kommune søker på vegne av sauebøndene Truls Halvari, Hans Ole Mudenia og Martin Ellefsen. De har ca. 1400 sau som snart skal slippes på beite. Det er ved hjelp av viltkamera dokumentert jerveaktivitet ved åteplasser i Sirbma og Hillagurra jevnlig siden slutten av mars og frem til juni. Beiteområdet som benyttes strekker seg fra Båteng i sør til Måskevárri i nord og er avgrenset i vest av Ciikojoka og Måskejávri.

Bøndene vurderer at det ikke er noen andre forebyggende tiltak å iverksette enn uttak og har ikke tilgjengelig alternative beiter. Det ønskes felling nå før sauene slippes på beite da de forventer at jerven sprer seg mer ut i beiteområdet når sauene slippes på utmark.

### Lovgrunnlaget

Hjemmelsgrunnlaget for avgjørelsen er lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 bokstav b og § 77, jamfør forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9, jamfør §§ 1 og 3.

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål om at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene finnes i levedyktige bestander i deres naturlige utbedringsområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel bli vurdert opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jamfør § 14 i naturmangfoldloven. En slik avveining skal ikke føre til at man ser bort i fra målet i § 5, men at tiltaket vil kunne føre til at målet i § 5 blir nådd på en annen måte eller i et annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet og ta, jamfør prinsippene om geografisk differensiert rovviltforvaltning.



Videre skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet, jamfør § 7. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at beslutningsgrunnlaget skal være best mulig, jamfør naturmangfoldloven § 8.

Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad iverksette felling for å forhindre fremtidig skade jf. rovviltforskriften § 9 Fylkesmannen skal i hvert enkelt tilfelle gjøre en vurdering av om felling er nødvendig sett i forhold til vilkårene i rovviltforskriften § 9, jamfør § 1 og § 6. Av rovviltforskriften § 9 går det frem at det særlig skal tas hensyn til:

- a. Områdets betydning som beitemark
- b. Skadens omfang og utvikling
- c. Potensialet for framtidige skader
- d. Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jamfør forskriften § 6.

### **Fylkesmannens vurdering**

Området hvor det søkes om skadefelling ligger i B-området for jerv. Det grenser til A-område for jerv som ligger om lag 30 km vest for beiteområdet. Det går fram av forvaltningsplanen i region 8, at utenfor A-områdene skal næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser ha prioritet. Dette har veid tungt i vurderingen til Fylkesmannen.

Søknaden om skadefelling kommer utenfor lisensfellingsperioden for jerv. Rowiltnemda for region 8 har vedtatt en betinget skadefellingskvote på 7 jerv for perioden 1.6.2019-15.2.2020.

De 3 bøndene har alle søkt og fått innvilget midler til tidlig nedsanking gjennom Fylkesmannens midler til forebyggende tiltak mot rovviltskader på sau. Det er også delvis innvilget midler til radiobjeller i en besetning. Videre vil det være tilrådelig å ha ekstra tilsyn i beiteområdet i perioden etter beiteslipp for å øke sannsynligheten for å avdekke uro og eventuelle rovviltskader.

Det nasjonale bestandsmålet for jerv er 10 ynglinger i region 8 hvor av 3 i Finnmark. I Troms og Finnmark ligger man over bestandsmålet for jerv. Antall ynglinger i regionen i 2016, 2017, og 2018 har vært på henholdsvis 14 (6), 9(4) og 10 (4) ynglinger hvor parentes er ynglinger i Finnmark fylke. I 2019 er det dokumentert 14 (5) ynglinger i region 8 per dags dato. 1 yngling er dokumentert ca. 30 km fra den sørlige åteplassen ved Sirbma. Bestandsmålet for jerv på landsbasis er 39 ynglinger, det er så langt registrert 56 ynglinger i Norge i 2019.

Fylkesmannen har vurdert beslutningsgrunnlaget i denne saken som godt, jamfør § 8 i naturmangfoldloven, § 9 i naturmangfoldloven er derfor ikke tillagt vesentlig vekt.

Fylkesmannen ser ikke at §§ 10 – 12 i naturmangfoldloven er relevante i denne sammenhengen da søknaden er vurdert til avslag.

Det dokumenteres årlig jerv i området på vinteren/våren og det har siden 2015 blitt tatt ut 13 jerv i området fra Sirbma i sør til Máskevárri i nord gjennom ordinær lisensjakt, skadefelling og hiuttak gjennomført av SNO. Av disse er det i 2019 tatt ut 1 jerv på lisensfelling og 1 jerv på skadefelling av SNO.

Det at fredet rovvilt har oppholdt seg i et område eller oppholder seg i området er ikke i seg selv ensbetydende med at tap vil forekomme. I det aktuelle beiteområdet er det liten dokumentert



skadehistorikk på sau knyttet til jerv. Det er siden 2010 kun dokumentert 1 sau drept av jerv i (2016) og 3 sau drept av ukjent fredet rovvilt. Historiske tapsdata om skader på sau forårsaket av jerv i viser at det største omfanget av skader dokumenteres fra midten av august og utover mot oktober.

Jervetisper føder valper på vinteren. Valpene følger sammen med moren gjennom sommeren og kan klare seg selv fra tidlig på høsten. Ved gjennomføring av skadefelling av jerv er det i praksis vanskelig å være helt sikker på hvilket kjønn det dreier seg om før dyret er felt. I tillegg kan jervetispa legge valpene igjen i kortere perioder for å vandre på næringssøk. Dette gjør det ekstra utfordrende å skulle vurdere om det er et enslig individ eller et mordyr som felles.

I perioden vi er inne i nå går tisper og valper sammen. Felling av en tisper som etterlater valper vil medføre betydelig lidelse for valpene. Fylkesmannen vurderer at det er en risiko for at tisper med valper felles dersom man iverksetter skadefelling i området.

### **Konklusjon**

Fylkesmannen avslår søknaden om skadefelling på jerv.

Vedtaket er gjort med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jamfør forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jamfør §§ 1 og 3. Begrunnelsen for vedtaket er at det ikke foreligger noen påvist skade og tapshistorikken for området viser at det kun er dokumentert 1 sau drept av jerv de siste 10 år. I tillegg har Fylkesmannen lagt stor vekt på at det er en risiko for at tisper med valper kan bli felt, noe som vil føre til stor lidelse for valpene som da blir morløse.

Dersom det oppstår en akutt skadesituasjon kan Fylkesmannen vurdere skadefelling på nytt. Basert på utfordringene som beskrives anbefaler vi at man vurderer forebyggende tiltak. Det er allikevel ikke anledning til å tildele tilskudd til akutte forebyggende midler uten at det er dokumentert tap. Det anbefales å melde inn alle funn av kadaver til undersøkelse til Statens naturoppsyn. Undersøkelsene av innleverte kadaver gir viktig kunnskap om tapsårsak og omfang av tap til rovdyr i området og er en viktig faktor for utmåling av rowilterstatning.

### **Klageadgang**

Det kan klages på vedtaket innen tre uker til Miljødirektoratet, jamfør forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet og sendes via Fylkesmannen i Finnmark, jamfør forvaltningsloven § 32.

Vi ber om at vår referanse, 2019/7991, oppgis ved henvendelse til oss.

Med hilsen

Iris Rita Hallen (e.f.)  
leder for naturmangfold og naturvernseksjonen

Rasmus Kristoffer Høyning  
overingeniør miljø

*Dokumentet er elektronisk godkjent*